

BUSYNESSLAB

A SYNLAB HUNGARY KFT. PARTNERMAGAZINJA. • 2018. I. SZÁM

AZ EGÉSZSÉG- TURIZMUS LEHETŐSÉGEIRŐL

– Könyvid László
a Magyar Szállodák
és Éttermek Szövetsége
elnökének gondolatai.

SYNLAB

TARTALOMJEGYZÉK:

- 3 **Póda Tamás** a SYNLAB Hungary Kft. kereskedelmi igazgatójának bevezetője
- 4 **Vajon egy fürdő megfelelő vízellenőrzési folyamata kivédi a fertőzések lehetőségét? Dr. Bujdosó László** válaszol
- 6 **Wellness, extrákkal. Könyvid László**, a Magyar Szállodák és Éttermek Szövetségének Elnökével és a Hévízi Hotel Európa fit vezérigazgatójával beszélgettünk.
- 9 **Milyen ellenőrzés előzheti meg egy Legionella okozta fertőzés lehetőségét? Brezovszki Dénes**, a Noritix Kft. ügyvezető igazgatója pontosítja a szakmai információkat
- 10 **A laboratóriumi vizsgálatok szerepe a precíziós gazdálkodásban. Hadászi László**, a KITE Zrt. fejlesztési és szaktanácsadási igazgatója beszél a módszer hazai megvalósításáról.
- 12 **A munkahelyi légszennyezettség mérésének lehetőségeiről. Csapóné Szarka Edit**, a SYNLAB Kaposvári Környezetanalitikai Laboratórium vezetője mondja el a lehetőségeket.
- 14 **Megosztjuk önökkel elképzeléseinket, figyelve a piaci trendekre. Bátky Katinka**, SYNLAB-termékspecialista, élelmiszer-, mikrobiológiai szaktanácsadó válaszol.
- 16 **Helyzetjelentés a hazai turisztikai állapotokról. Szebeni Zsoltot**, a Turizmus Kft. felelős kiadóját és tulajdonosát kérdeztük. Az egészségturizmus lehetőségeiről **Dr. Ruszinkó Ádám**, a Magyar Egészségturizmus Marketing Egyesület elnöke, volt turizmusért felelős helyettes államtitkár felelt érdeklődésünkre

4

6

10

14

16

Örömmel köszöntjük olvasóinkat!

A BuSYNESSLAB első számának megjelenésével szeretnénk erősíteni azt a kommunikációs vonalat, amely mellett az elmúlt időszakban elköteleztük magunkat. Fontosnak tartjuk, hogy a környezetanalitikai üzletágunkkal szoros kapcsolatban lévő partnereink releváns információkkal gazdagodjanak, ezért a szerkesztési folyamat során kiemelt figyelmet fordítottunk erre a területre.

Vállalatunk az ország számos pontján működő akkreditált környezetanalitikai laboratóriumokkal, valamint öt képvisellel segíti mind a mezőgazdaság, mind pedig a turisztika szakembereit munkájával. Az agrárszféra szereplőinek többek között víz-, talaj-, növény-, élelmiszer-, BEM- (Biológiai Expozíciós Mutató), valamint tápanyag-analízist végzünk az egyre bővülő üzleti lehetőségek támogatására.

A lap tartalmának összeállítása során igyekeztünk olyan témákat érinteni, amelyek más szemszögből, de mégis saját területük információit erősítve hasznosak lehetnek egy döntéshozó számára. Az üzleti intelligencia használata a mindennapokban számunkra azt a legjobb gyakorlat felé vezető utat mutatja meg, amellyel megközelíthetjük a legoptimálisabb döntéseket és javíthatjuk mutatóinkat.

Az innovációs fejlesztések például az agrárium területén olyan jövőképet vetítenek előre, amelyek néhány évvel ezelőtt csak elképzelésként merülhettek fel. Tekinthezünk akár az európai uniós szabályozási rendszerek követelményeire vagy a hazai törekvésekre, amelyek a jogszabályi környezethez való maximális alkalmazkodást kívánják meg, szolgáltatásainkkal jelentős támaszt nyújthatunk. A megbízható akkreditált laboratóriumi háttér biztosítja a folyamatos kontroll lehetőségét, így partnereink biztosak lehetnek abban, hogy eleget tesznek az elvárásoknak.

Kívánjuk önöknek, hogy az elkövetkezendő cikkek olvasása során gazdagabbak legyenek olyan információkkal, amelyeket eddig még nem ismertek, vagy nem pont ebből a szemszögből.

Tisztelettel:

Póda Tamás
kereskedelmi igazgató

Póda Tamás

BUSYNESSLAB magazin

A SYNLAB Hungary Kft. partnermagazinja.

Kiadja: **SYNLAB Hungary Kft.**

Felélős kiadó: **Lévai Richárd**, ügyvezető igazgató

Főszerkesztő: **Kricsfalussy Ákos**, marketing vezető

Szerkesztő, újságíró: **Keszán-Dopita Tünde**

Design, tördelés: **Varga Buda**

Korrektúra: **Baross Gábor, Dr. Fogarasi András**

A magazinban megjelenő anyagok szerzői jogvédelem alatt állnak.

Sokszorosításuk, terjesztésük csak a Kiadó beleegyezésével lehetséges.

További információ és kapcsolat: businesslab@synlab.com

A VÍZVIZSGÁLATOK JELENTŐSÉGÉRŐL

A fokozódó ellenőrzések hatására elmondható, hogy hazánkban biztonságban érezheti magát a fürdőző, akár a strandokat, akár a gyógyvizeket választja. Ahhoz azonban, hogy az elvárható minőség folyamatosan ellenőrzött és stabil maradjon, több szempontot is figyelembe kell venni az üzemeltetésben illetékeseknek. Utánajártunk a szakmai háttér-információknak.

Kétségtelen, hogy jelentős műszaki fejlesztések voltak a fürdők vízminőségét javító intézkedések területén, és ma már az automata visszaforgató rendszerek segítségével sokkal könnyebb jó állapotban tartani a fürdővizet. Ugyanakkor a fürdés szempontjából komolyabb terhelésű hétvégék után a szakorvosoknál (bőr-, nő-, gyermekgyógyász) egy-egy tünet pontosításánál még mindig elhangzik a „fürdőben jártunk” kezdetű mondat – mondja el **dr. Bujdosó László** kórház-higiéniái főorvos.

A fürdőmedencék működési típusától függően – az utóbbi évek adatai alapján – akár azok 25-30 százalékában is kifogásolt mennyiségben lehetnek jelen oda nem való baktériumok, valamint 50-60 százalékában kimutathatók a fertőtlenítésnek jól ellenálló vírusok (adeno- és calicivírusok). A fürdővizek vizsgálatánál a kórokozók közvetlen kimutatása igencsak idő-, energia- és pénzigényes eljárás, többnyire célzott járványügyi vagy tudományos vizsgálatoknál jellemző. Ebből a szempontból a legfontosabb a fekáliás eredetű szennyeződés kizárása, amire az ún. szennyezésjelzők (pl. a coliformok, a fekálcoliformok, az az a coliszterű, ahhoz hasonló baktériumok) kimutatása az alkalmazott módszer. Ez jól jelzi a kívülről érkező, valamint a fekáliás eredetű szennyeződést, így jó alapot szolgáltat a technológia minősítésére és a kórokozók jelenlétének megbecslésére. Közvetett, nagyon pontos és az évek alatt bizonyított alkalmaságú módszer, amelynek eredményeiből megbízható következtetések vonhatók le.

dr. Bujdosó László

Hazánkban számos gyógyfürdő található, amelyek jelentősen hozzájárulnak a turizmus számos ágának fejlődéséhez. A gyógyvizek magas hőmérséklete ellenére is előfordulhat fertőződések?

A termál- vagy gyógyvizek, amíg a föld mélyén találhatóak, egyáltalán nem tartalmaznak mikroorganizmusokat, különösen nem kórokozó mikrobákat a nem kedvező környezetnek (elsősorban a hőmérsékletnek és tápanyaghiánynak) köszönhetően. Viszont az emberi beavatkozás hatására ezekben a vizekben is megjelennek a különböző mikroorganizmusok. Sajnos minél inkább beavatkozunk a természet működésébe, minél inkább (ki)használjuk annak adományait, annál inkább jellemzővé válik a mikrobiológiai lakottság vagy szennyezettség. Az emberi fürdésre alkalmas hőmérsékleti tartomány kiválóan megfelel a mikroorganizmusoknak. A baktériumok tápanyag jelenlétében nemcsak túlélnek, de szaporodni is képesek, a vírusok pedig kihasználják azt, hogy a víz általános transzportközeg, így a fürdővíz közreműködésével jól terjednek. A fürdővizekbe a mikroorganizmusok leginkább az emberből, ember-

ről kerülnek a fürdőzés során (analíz lemosódás, bőrről lesodródás, orrgaratból kimosódás, genitáliákról lemosódás), és főként a fej bemelegítésével, valamint az egyre inkább terjedő aeroszolképző élményelemek közvetítésével kerülnek a gyomor-bél traktusba, a légutakba, a genitáliákra, a szem és a szájüreg nyálkahártyájára. Emellett talaj eredetű szennyeződések, medencén kívülről érkező bemosódások vagy műszaki meghibásodások szolgálhatnak a mikroorganizmusok forrásául a medencékben és a felszíni fürdővizekben.

Bizonyíthatóan baktériumok fertőzése által okozott járvány előfordult az utóbbi években?

Az időben közeli időszakot tekintve nem volt fürdővíz közvetítette járvány, azonban a 2004–2007 közötti időszakban nyolc is a vízhez volt köthető, ezekből négy fürdővíz-közvetített, négy pedig ivóvíz okozta járványnak nevezhető. Ez persze nem jelenti azt, hogy nincsenek ilyen megbetegedések, itt inkább az észlelés problémájáról van szó. Az utolsó alkalom, amikor komolyan felmerült a fürdővíz terjesztő szerepe, az a néhány évvel ezelőtti szabadvízi úszó-világbajnokság volt, amikor Balatonfüredről a buszok a Szent László Kórház felé közlekedtek a reptér helyett... A bizonyítható kórokozó a humán calicivírus volt, amely a fürdővíz lehetséges fertőzés terjesztője a szakirodalomban sűrűn említett sok más vírussal (hepatitis A-vírus, adeno- és enterovírusok) és baktériummal (Legionella-, Staphilococcus-, E. Coli-, Chlamydia-fajok stb) együtt.

Egy mérvadó magánlaboratóriumi szolgáltatót, mint a SYNLAB, milyen szempontok alapján választhat egy fürdő vagy szálloda döntéshozója?

A fürdők üzemeltetőit jogszabály kötelezi a vízminőség rendszeres ellenőrzésére, a víz-mikrobiológia és a toxikológia igen komoly, nagy eszköz- és tudásigényű szakma, ráadásul jelentős minőségbiztosítási kötelezettségekkel. Ilyen laboratóriumot nem olcsó létrehozni és működtetni, ez egy-egy fürdő üzemeltetőjének bizonyosan nem éri meg. Ma már nyilvánvalóan csak arra akkreditált (azaz tanúsított minőségügyi rendszerrel működő) laboratórium eredménye szolgálhat alapul bármiféle megalapozott eljárásra, és ezt természetesen jogszabály is előírja. Arról nem is beszélve, hogy a független laboratórium vizsgálati eredménye mindig értékesebb, mint a sajáté, és ezt a függetlenséget az érintettek feltve őrzik, és ahol lehetőségük nyílik, hangsúlyozzák. Az önkontrollvizsgálatok eredményei egyébként valamért mindig jobbak a hatóságiaknál, természetesen a hitelességet tekintve is.

Ön szerint van létjogosultsága egy akkreditált laboratórium által kibocsátott védjegynek a vízminőség ellenőrzéséről?

Az arra feljogosított, független vizsgáló szervezet, laboratórium igazolása, ha tetszik, védjegye bizonyosan bizalomerősítő, ezáltal komoly marketingértékű, keresletnövelő hatású eszköz.

TUDTA?

Őrizzük és ellenőrizzük vizeink minőségét! Legyen az akár ivóvíz, palackozott víz (ásványvíz, szénsavas ivóvíz), fürdővíz, szennyvíz: a SYNLAB akkreditált vízvizsgálatokat is végez.

WELLNESS EXTRÁKKAL – KIEGÉSZÍTHETŐ-E A PIHENÉS EGÉSZSÉGÜGYI SZŰRÉSSSEL?

Maga az alapelgondolás nem új keletű, hiszen a törekvés arra, hogy a wellness jótékony hatásait további színes és egyben hasznos elemmel bővítsék a szolgáltatók, évtizedek óta tapasztalható. Olyan kényelmi szolgáltatások igénye merül fel a vendégekben, amelyekkel még inkább érezhetik, hogy a pénzükért a lehető legtöbbet kapják az adott szállodától vagy turisztikai egységtől. A kényelmes és a hasznos fogalma itt kényes egyensúlyt jelent.

Könnnyid Lászlóval, a Magyar Szállodák és Éttermek Szövetségének elnökével, a Hévízi Hotel Európa fit vezérigazgatójával beszélgettünk a téma kapcsán.

használgák ezeket a szolgáltatásokat, mint honfitársaink. Mivel itthon nincs kialakult egészségtudat, inkább a „betegségtudat” a jellemző, ezért megfelelő edukáció és ösztönző kampányok nélkül, rövid távon nem lehet belföldről jelentős növekedéssel számolni ezen a területen. A külföldieket viszont különböző szűrőcsoomagokkal lehet motiválni, ki lehet egészíteni a meglévő klasszikus gyógyászati termékpalettát.

Így hát ki kell végre mondani az igazságot. A belföldi vendégek több mint 90 százaléka a pihenés alatt az inaktív, hátradőlős pihenést érti. Ez a hagyományos wellness, kikapcsolódás, kényeztetés, semmittevés és ennek kiegészítőjeként a gasztronómiai élvezetek. A szállodáknak is óriási szerepük van abban, hogy ezt megváltoztassák. Akár lehet a reggelizőasztalon egy színes papír, hogy „Mikor mérette meg utoljára a koleszterinszintjét?” Rendkívül fontos a figyelem felhívása. Egy konkrét példa, ha az adott szállodában elérhető a mellrákszűrés, ami mindössze negyedórát vesz igénybe, néhány ezer forintért. A magyar vendégek prevenció- és egészségtudata mindenképpen javítandó. A külföldi vendégeken hamarabb látszik a tudatosság, és jellemzően ők használják ki igazán az ilyen lehetőségeket.

Segítséget nyújthat ebben az állam akár támogatások vagy együttműködések formájában?

Az állam részéről van egy egészséges irány, amiben a Magyar Szállodaszövetség az első számú szakmai partnerek egyike. A cél, hogy a belföldi vendégek – mint számunkra rendkívül fontos turisztikai szereplők – egészségtudatosságát élénkítsük. Ennek kap-

A magyar turizmus bővülési törekvései összefüggésben vannak a további prevenció és kiegészítő egészségügyi tevékenységek bevonásával?

Meglátásom szerint az egészségturisztika egy fejlődési potenciál, amely az elkövetkezendő öt évben inkább a külföldiek részéről vált ki jelentős érdeklődést. Elsősorban a német és az orosz turisták azok, akik nyitottabbak. Másodlagosan beszélhetünk a környező országok piacáról, a cseh, valamint az osztrák turisták is többet

Könnnyid László

csán készülöben van az ország egészségturisztikai stratégiája, amely a szeptemberben bemutatandó országmárka erős pillérét képezi majd. Erre mindenképpen vannak törekvések, mert az edukációs vonalat is erősíteni kívánjuk. Így például a hazai vendéggel meg kell ismertetni annak a lehetőségét, hogy jelenleg joga van elmenni belföldön orvos által felírt gyógykúrára, amit nagyon kevesen tudnak. Vajon ennek mi a módzata, finanszírozása? Erről nagyon kevés a vendégeink ismerete. Van egy edukációs feladatunk tehát, amelyben a Szállodaszövetség, a Fürdőszövetség és az MTÜ együtt fog működni. Ami a dolog hátulütője, hogy a NEAK-finanszírozás kezdetleges, vagyis jelenleg egy intézménynek egyáltalán nem érdeke az állammal szerződést kötni. A szállodák egy része (alapvetően a háromcsillagos hotelek) szerződésben áll a NEAK-kal, és fogadnak beutalt vendégeket. Ilyenkor a vendég a kezelést maga fizeti, míg a többi részét az állam. A normatívák azonban annyira nevétségesen alacsony szintűek, hogy tulajdonképpen jelenleg egyszerűen nem éri meg az állammal szerződni. Annál, ha az állam kompenzálja a kezeléseket egy részét, jobb, ha csak pusztán a piacra dolgozik, amit végül mégis a vendég fizet meg teljes egészében.

A fizetési hajlandóságot tekintve erőteljesebben jellemző az öngondoskodás?

Alapvetően az önfinanszírozás a meghatározó. Miután 2010-ben átalakult az egészségbiztosítási rendszer, a magán-egészségpénztárakat tekintve is, ezért ez a fajta út bezárult számunkra. Ha valakinek van egészségügyi célra felhasználható megtakarítása, akkor maximum fogat vagy szemüveget csináltat az árából. Láthatja mindenki, hogy a magánegészségügy piaca hogyan szárnyal. Az ember inkább keres egy alternatívát, és saját maga kifizeti. Öngondoskodók vagyunk, de csak akkor, ha baj van. Prevencióról nem gondoskodunk saját magunk számára. Biztosan látszik, hogy hazánkban inkább a betegségcentrikusság a jellemző, csak akkor látogatunk el egy magánrendelőbe, ha baj van.

A klasszikus egészségügy és a wellness olyan, mint az olaj meg a víz, elég nehezen keveredik... Kellő koncepció nélkül csak bizonyos elemeket lehet beemlíteni medicalvonalról a szállodai, turisztikai vonalra.

A klasszikus egészségügy és a wellness olyan, mint az olaj meg a víz, elég nehezen keveredik... Kellő koncepció nélkül csak bizonyos elemeket lehet beemlíteni medicalvonalról a szállodai, turisztikai vonalra.

A gyógyturizmus jelenthet kitörési pontot, amely, mint biztos alap, segíthet a további fejlődési lehetőségekben?

Abszolút, de nem a medical wellness formájában. Ettől a fogalomtól remélte a szakma, hogy új lendületet ad a wellness eredeti céljának, azonban inkább az a trend, hogy vannak prevencióra épülő, de inkább gyógyászati megközelítésű kezelések, csomagok és desztinációk.

A gyógyturizmus tehát azért egy óriási kitörési potenciál, mert a gyógy szállodáink közül jóval több van vidéken – a 35 hotelből négy van a fővárosban. Ott a helyi turizmus növekedésében lehet óriási szerepe, mert az éves kihasználtság ezekben az esetekben

nem úgy néz ki, mint Budapesten, hanem a számaink alapján csupán 62 százalékos volt az idei első három hónapban. Ez a téli időszakban akár 50 százalékra is csökkenhet, tehát van még szabad szobai kapacitás bőven! Azokban a gyógyturisztikai vagy egészségturisztikai házakban, ahová lehetne több vendéget hozni, van bővülési lehetőség, anélkül, hogy új szállodákat kellene építeni. Ehhez nem kell más, mint marketing, de az állam segítsége is, hogy felújítsák ezeket a szállodákat, így a külföldi desztinációkhoz hasonlóan színvonalassá váljanak. Mint például a csehországi Karlovy Vary, a szlovéniai Radenci vagy

Már dolgozunk azon a saját gyógyturisztikai szakembereink bevonásával, hogy az állam rendelkezésére tudjunk bocsátani egy olyan anyagot, amely megmutatja, hogy a szállodai szakemberek szerint merre kellene elindulnunk. Ez egy háttéranyag, amelynek – bízunk benne – kulcsfontosságú szerepe lesz a tervezési folyamat során.

az észak-olasz Abano Montegrotto. Mint látszik, nagy a konkurencia. Emiatt fontos a termékújulás és a versenyképesség további növelése. Ennek kell az alapnak lennie. Ehhez kell a Kisfaludy szálláshelyfejlesztési program, de önmagában az semmit nem ér, ha nem nem javul a gyógyturisztikai marketing.

Már dolgozunk azon a saját gyógyturisztikai szakembereink bevonásával, hogy az állam rendelkezésére tudjunk bocsátani egy olyan anyagot, amely megmutatja, hogy a szállodai szakemberek szerint merre kellene elindulnunk. Ez egy háttéranyag, amelynek – bízunk benne – kulcsfontosságú szerepe lesz a tervezési folyamat során.

A hévízi Hotel Európa fit követi a tradíciókat, így a gyógyászati palettája is kiemelkedő. Van tehát tapasztalatuk, amit hasznosíthat a Szállodaszövetség egyéb platformjain is.

Szerencsére elmondhatom, hogy ebből a szempontból nálunk valóban az egyik legjobb termék kombináció található meg. Kicsit sarkítva, van egy jó hardverünk, ami mellé egy jó szoftverünk is adott, ami tulajdonképpen a gyógyászati rész szakmai felkészültsége mind létszámában, mind szaktudásában. Mindez be van ágyazva a tradicionális hévízi gyógykúra márkája

mögé. Ez külföldön remekül kommunikálható. A vendég így tudja azt, hogy nálunk van gyógyiszap, súlyfürdő, és a hévízi vízben tud fürdeni. A három alapelem egy protokoll része, ez a rögzített standard. Bónuszként van egy kiváló orvos igazgatónk, akinek az édesapja a súlyfürdő elméletét feltalálta. A szakmai precizitás miatt vezették be – szinte úttörőként a szállodák között – a magánlaboratóriumi vérvétel lehetőségét is. Itt is kiemelten kell foglalkozni

az ismeretterjesztéssel, több marketingtevékenységet igényel, hogy az emberek felismerjék a nagyszerepességét.

A sport egyre fontosabb szerepet játszik hazánkban, és több gazdasági szereplőt befolyósol. A turizmus szempontjából milyen lehetőségek rejlenek benne?

Egyes településeken – taopénzek felhasználásával – különböző fejlesztések zajlanak, mellette jobb esetben van egy szálláskapacitás, ahol el lehet helyezni az odalátogató sportolókat. Ezekben a helyeken érdemes gondolkodnunk abban, hogy felépüljön egy sporttal összefüggő rehabilitációs intézmény. Viszont elmondható, hogy ez mégsem a klasszikus gyógyturizmus része, hanem azokban a desztinációkban létezik Magyarországon, ahol erősebben építenek a sportturizmusra. Ez egy külön vonal, amit akár a Testnevelési Egyetem által támogatott szakemberek építhetnek majd fel. Természetesen a katalizátor, aki összeszervezi a szereplőket, az maga az állam lehet.

A szállodai kihasználtságot tekintve korosztályok szempontjából változnak az igények?

Azt tapasztaljuk, hogy 35 éves kor környékén kettéválik a vendégek igénye és talán az utazási szokásrendszerre is. Ezenkívül 55-60 éves kor felett jóval kevesebbet utaznak, kevesebbet költenek, amit talán az egészségi állapotuk is befolyásol. Azonban 20 és 35 éves kor között egészen biztosan óriási edukációra van szükség, mert még fogékonyak, nyitottak, és egyébként valóban ők adják a hosszú hétvégek wellnessvendégeinek jelentős részét. Ez igazából a prevenció megközelítés, amikor az ember felismeri, hogy a mókuserékből jó ki-mozdulni és pihenni egy jó nagyot. Erre, a pszichológusok által Y és millenniumi korosztálynak nevezett fiatal rétegre jelentős énközpontúság a jellemző, ezért ők nagyon sokat foglalkoznak azzal, ami nekik fontos, így a szállodák és egyéb turisztikai egységek által nyújtott szolgáltatások használatával is. Ha célközönséget keresünk, és ennek mentén kívánjuk bővíteni a szolgáltatásainkat, akkor közelítőleg ilyen fókuszban kell gondolkodnunk.

WELLNESS, NEM KÍVÁNATOS MELLÉKHATÁSOKKAL

A LEGIONELLA-KOCKÁZAT

Néhány éve „a csapból is” a Legionelláról szóló információhalom ömlött, ma viszonylag visszafogott cikkek születnek a témában. A felelős üzemeltetők és a törvényhozók egyaránt ügyelnek arra, hogy a megbetegedés hazánkban ne fordulhasson elő. A lecsendesült adatdömping vajon a jól behatárolt és folyamatosan ellenőrzött vízminőség miatt lehet?

A Legionella kórokozó igen gyakran kimutatható a civilizált életvitel környezetében előforduló pangó vizekben, így légkondicionáló és hűtőrendszerek kondenzvíztartályaiban, fürdőkben, tusolókban, szőkókutakban, de akár fogászati kezelőegységekben is. Ma már alapvető, hogy a fürdő- és szállodaüzemeltetők folyamatos vízellenőrzéseket végeztesenek, kivédve a bakteriális fertőzések okozta megbetegedések lehetőségét. A Legionella jelenléte azonban jóval nagyobb veszélyt hordozhat, a súlyos tüdőgyulladás át akár halálos kimenetelű is lehet egy fel nem ismert fertőzés. Ausztriában és Németországban már több évvel ezelőtt létezett egy olyan szabályozás, amely konkrétan rögzítette a tennivalókat a Legionella-fertőzés elkerülésére – mondja Brezovszki Dénes, a Noritix Kft. ügyvezető igazgatója. Talán a fürdők, gyógyfürdők, uszodák üzemeltetői voltak, akik régebben is foglalkoztak a Legionellával, intézkedéseik azonban nem voltak egységesek, szervezettek.

Mindezek ellenére meg kell említeni, hogy a Legionella-megbetegedések vélhetően aluldiagnosztizáltak. Ez azt jelenti, hogy a betegség sajátosságai folytán a statisztikák nem valósak, hiszen mire kiderülne az ok, már késő, így a diagnózis eredete bizonyíthatatlan marad. Sajnos még mindig elmondható, hogy a lakosság tájékoztatása továbbra is alacsony fokú, ennél sokkal több információ átadását igényelné ez a terület.

Ha például egy szálloda a kommunikációjában egyértelműen megjeleníti, hogy megfelel a Legionella-rendeletben foglaltaknak, és folyamatos ellenőrzéssel biztosítja a védelmet a vendégei számára, az megfelelően megnyugtató lehet minden érintettnek.

A (49/2015. (XI. 6.) EMMI Legionella-rendelet 2016. február 4-től hatályos.

A Legionella-fertőzési kockázatot jelentő létesítményekre, illetve a fokozott Legionella-fertőzési kockázatot jelentő létesítményekre vonatkozó előírások betartásáért a létesítmény üzemeltetője, ennek hiányában tulajdonosa felel.

Kockázati közegnek tekintendő minden olyan épített vízrendszer, ahol együttesen adottak az alábbi feltételek:

- a rendszerben 20–50 °C közötti víz van,
- a rendszerben fennáll a pangó vizek kialakulásának veszélye,
- a rendszer használata során vízpermet (aeroszol) képződik.

Mindenekelőtt szakértőink segítségével egy kockázatelemzés során felmérjük, hogy milyen veszélyforrások, hibalehetőségek adódhatnak, amelyek miatt elszaporodhatnak a kórokozók. Ha a Legionellát egy pohár vízzel megiszom, nem okoz számomra semmilyen problémát. A gond akkor keletkezik, amikor az ember belélegzi a vízpárát, azaz a vízcseppeket. A közfürdők vagy olyan fürdőkomplexumok, ahol aeroszol képzésére alkalmas elemek is részei az él-ménynek (pezsgőfürdők, látványelemek), kiemelt fertőzési kockázatot jelentő létesítménynek minősülnek. A gyógyvizeknél viszonylag szerencsés a helyzet, mert bár a gyógyhatás gyengítése miatt fertőtleníteni képtelenség egy ilyen nagy víztömeget, mégis a kiemelten magas hőmérséklet szaporodásra képtelenné teszi a baktériumokat. Abban az esetben viszont, ha egy ellenőrzés következményeként mégis felvetődik a fertőzés problémája, akkor sokkal nehezebb a kockázat mérséklése, a Legionella-veszély elhárítása. Ugyanis ezt speciális módon kell megoldani, mert nem használhatók a hagyományos fertőtlenítőszer.

LABORATÓRIUMI VIZSGÁLATOK

A PRECÍZIÓS GAZDÁLKODÁSBAN

A mezőgazdaságban kétségtelenül látható változások történnek napjainkban, még akkor is, ha az átlagember számára viszonylag észrevétlenül zajlik ez a folyamat. A precíziós gazdálkodás fogalma mögött jelentős mértékű technikai fejlődés áll, amely a gazdasági területen belül hozzájárulhat a költséghatékonyság növeléséhez.

Nagyon sok helyről halljuk azt, hogy mint mindenben, a mezőgazdaság területén belül is le vagyunk maradva, hiszen a nyugati gazdálkodásban már évtizedek óta számunkra elérhetetlen technikai eszközöket használnak. Mindenkit biztosíthatok arról, hogy ez koránt sincs így – állítja Hadászi László, a KITE Zrt. fejlesztési és szaktanácsadási igazgatója. Ma már biztosan mondhatjuk, hogy a világ legfejlettebb technológiája itt van Magyarországon, elérhető közelségben. Ez nem a jövő, már a jelen! Hozzánk rengetegen járnak Európa nyugati, valamint a világ számos más részéről különböző kurzusokra, képzésekre, tapasztalatcserére. A mai magyar mezőgazdasági eszközrendszerünk fejlettebbnek mondható, mint a legmodernebb luxusautók technológiája. Egy vidéken élő, gazdálkodással foglalkozó szakember, akit az innováció igazán érdekel, manapság jelentős műszaki és informatikai tudásra tehet szert.

Ha valaki mélyebben érdeklődik a téma iránt, hol talál információkat?

A KITE az idén 45 éves, ennek apropóján most indul egy intenzív kampányunk a szélesebb társadalmi kör felé való nyitásként. Pontosan arra hívjuk fel a figyelmet, hogy a mezőgazdaság igenis mai szemszögből egy korszerű, a modern technológiával lépést tartó terület, sőt sok szempontból élen járó.

A precíziós mezőgazdaság egészen pontosan mit jelent? Hogyan segítheti a gazdálkodás fellendítését?

A precíziós gazdálkodás lényege, hogy mindig precíziós mérésekre alapozzuk a technológiát, amelyet a termelésben az optimális viszonyok biztosítására használunk fel. Ennek alap-feltételrendszere, hogy legyen egy műholdas navigációs rendszer, amellyel a műveleteket területspecifikusan tudjuk elvégezni. Hasonló rendszerek működnek itt is, mint az autókban a GPS. Azzal a különbséggel, hogy míg a személyautókban a GPS néhány méter pontossággal tudja megadni a koordinátákat, addig a mezőgazdaságban ez két centiméteres pontosságú. Magyarország teljes területe – Európában egyedülállóan – országos navigációs jellel van lefedve. Ezt a projektet saját beruházásunk keretein belül végeztük el. Körülbelül 4 és fél millió hektárnyi szántóföld van Magyarországon, ebből már legalább másfél millió

Hadászi László

hektáron működik ez a helymeghatározásos funkció. Ezenkívül nagyjából 200-300 ezer hektáron használják azt, hogy már a táblán belül differenciáltan juttatják ki az inputanyagot. (Inputanyag: éves felhasználású termékek, amelyeket minden évben újra be kell fektetnünk. Tehát vetőmag, növényvédő szer, műtrágya.)

A technológiai fejlődés teljesen kizárja a biológiai sajátosságokat, vagy akár az időjárás tényezőket? Lehetséges ez egyáltalán?

Hiába van a kezünkben a világ legkorszerűbb, legmodernebb eszköze, géprendszere és IT-rendszere, ha ez nem szolgálja a növény alapvető biológiai igényeit. Ha ez a növény egy ilyen technológiai környezetben nem érzi jobban magát, mint eddig, és az

igényeit nem tudjuk még optimálisabban kihasználni vagy szolgálni, akkor a termelő erre az új lehetőségre nem fog reagálni, hiszen csak költségnövelő tényező lenne számára. Azonban ha ez a növény igényeinek megfelelő, akkor valamilyen pozitív reakcióval reagál, például emelkedni fog a hozam. Vagy ha rövid időn belül nem is emelkedik a hozam, ugyanolyan hozamszint mellett alacsonyabb költségszinttel érhetjük el a céljainkat. Amennyiben egy termelő csak azt mondhatja el magáról, hogy ő a világ legkorszerűbb gépeit használja, akkor az számára kevésbé csábító, hiszen neki az a lényeg, hogy fenntartható, környezettudatos módon a jövedelmét növelni tudja.

Tehát a szempontok között szerepet játszik a környezetvédelem is?

A precíziós gazdálkodás nagymértékben támogatja a környezetvédelmi és fenntarthatósági elvárásokat, elveket. Már a legegyszerűbb rendszerek is felismerik, hogy hol volt inputanyag-kijuttatás, és ahol már történt, ott nem fog újra szórni a rendszer. Így nem lesznek átfedések a termelési területen. Ez egyrészt költségcsökkentést jelent a termelőnek, másrészt pedig nincs felesleges környezetterhelés, főleg, ha valamilyen kémiai inputanyagról beszélünk, legyen az növényvédő szer vagy műtrágya.

Ebben a folyamatban van jelentősége a laboratóriumi vizsgálatoknak?

Mindenképpen! A precíziós gazdálkodásnál a laborvizsgálatok a jelenlegi talajvizsgálati rendszerben kiemelkedő szerepet töltenek be. Ám a vizsgálatok mennyisége, a mintavételezés módszere és mennyisége mégsem kielégítő nagyságú. Sokkal terzetten kell végrehajtani egy ilyen mintavételt és nagyobb mintaszámot kell vizsgálni ahhoz, hogy a menedzsmentzónákat képesek legyünk jól és precízen lehatárolni. Ennek feltétlenül ki kell emelnem a jelentőségét, mert jó lenne, ha nemcsak a kötelező talajvizsgálatokat végeznék el a módszert alkalmazók, hanem ennél sűrűbben mintáznának azért, hogy minél több konkrét, objektív mérés legyen a birtokukban, és okszerűen tudjanak beavatkozni.

Nagy probléma manapság a munkaerő megtalálása. Jellemző a mezőgazdasági szakemberek hiánya?

A szakemberhiány bizonyos mezőgazdasági területeken valóban tapasztalható. Elsősorban az intelligens eszközöket kezelni tudó területen van probléma. Másodsorban Magyarországon még nincs működő precíziósszakmérnök-képzés, ami jelenleg komoly fejtörést okoz számunkra. Lassú fejlődés ugyan tapasztalható, mert valóban kezdenek az egyetemeken ilyen jellegű képzéseket létrehozni, a valóságban azonban a jó szakemberekből van kevés. Elmondhatom, hogy azoknak a kollégáknak, akiket mi frissen végzettként felvesszünk, még egy év intenzív belső

PRECÍZIÓS GAZDÁLKODÁS:

összetett fogalom, tevékenység, amelynek során a termelő helyspecifikus információk alapján műveli a földjét, adatokat gyűjt a talajról, a munkafolyamatokról, valamint a hozamokról, és ezeket hasznosítja a következő időszakokban. Azaz helyspecifikus adatok alapján megalapozott döntéseket hoz, és a beavatkozásokat is ilyen módon végzi.

A precíziós mezőgazdálkodás célja a minőségi növényi termékek előállítása, a költségek csökkentése, illetve a gazdasági hatékonyság növelése a termőföld és a környezet védelme mellett.

A PRECÍZIÓS MEZŐGAZDASÁGBAN ALKALMAZOTT ESZKÖZÖK:

- Globális helymeghatározó rendszer (Global Positioning System – GPS)
- Geoinformációs rendszer (Geographic Information System – GIS)
- Műholdas és földi szenzorokkal való monitoring (Remote crop Sensing and near crop Sensing)
- Talajmonitoring szenzorokkal (Soil sensing)
- Kijuttatási térképek (Management maps)
- Automatikus kormányzórendszerek (Straight driving systems)
- Permetezési vezérlőrendszer (Section control at spraying systems)
- Terméshozam-térképezés és -monitoring (Yield mapping and monitoring)
- Változtatható kijuttatási technika (Variable Rate Technologies)

képzésre van szükségük. Természetesen részt veszünk különböző állásbörzéken, és vannak már olyan kollégáink a belső rendszerünkben, akik kifejezetten toborzási feladatokat látnak el.

Ha újra kellene kezdeni a szakmai életét, ma is ugyanazt az utat választaná?

Nekem nemcsak a munkám, hanem a hobbim is ez a tevékenység. Ugyanúgy foglalkozom a magánéletemben is mezőgazdasági termeléssel a saját kis családi gazdaságunkban. Ott is ezeket az innovatív eljárásokat használjuk. Mivel komolyan hiszek a hatékonyságában és nagyszerűségében, ezt a szemléletet életem hétköznapi életem során is. Ha újra kellene kezdeni, akkor sem tennék mást. Úgy gondolom, hogy jól döntöttem.

TUDTA?

A SYNLAB mezőgazdasági talajvizsgálatával optimálissá teheti földje tápanyag-ellátottságát. Kisebb környezetterhelés, nagyobb haszon!

MI VAN A LEVEGŐBEN?

MUNKAHELYI LEVEGŐVIZSGÁLAT A DOLGOZÓK EGÉSZSÉGÉÉRT

A jogszabályi előírásoknak megfelelően minden munkáltató figyelmet fordít a munkahelyi körülmények ellenőrzésére, különösen akkor, ha veszélyes anyagokkal vagy azok környezetében történik a munkavégzés. Egyszerűen hangzik, ám sokszor egy kezdő vállalkozás számára nagy kérdés, hogy hova forduljon, mit tegyen a jogszabályok sűrűjében.

A SYNLAB Laboratóriuma a Nemzeti Akkreditáló Hatóság (NAH) által akkreditált munkahelyi helyszíni levegő-mintavételeket és -méréseket is végez – mondja Csapóné Szarka Edit, a kaposvári Környezetanalitikai Laboratórium vezetője. Általában olyan helyeken kérik a mérést, ahol a dolgozók valamilyen veszélyes anyaggal dolgoznak, vagy ilyen anyag keletkezik a tevékenység végzése következtében. Ezek az anyagok lehetnek pl. oldószerkomponensek, porok, fémek, szerves gázok, gőzök, olajkód, kvarc stb.

De az is gyakran előfordul, hogy a dolgozók zajhatásnak vagy magas hőmérsékletnek vannak kitéve munkájuk során.

Minden érintett vállalkozás, ahol veszélyes anyagokkal dolgoznak, tisztában van a tenivalóval?

Ezek a vállalkozások legtöbbször a törvényi jogszabályozásnak megfelelően kérik a vizsgálatok elvégzését, hiszen a kollégák egészségének óvása alapvető feladatuk. Olyan eset is előfordul, hogy egy bevezetendő technológiai folyamat paramétereit szeretnék ellenőrizni, ilyenkor még a próbaüzem ideje alatt elvégzetik a megfelelő méréseket. Ma már jellemző a tájékozottság, nyitott az információk elérésének lehetősége, a vállalkozások munkavédelmi szakembert vagy céget alkalmaznak, aki kellően körüljárja az összes felmerülő körülményt, ezzel segítve a helyi vezetést.

Csapóné Szarka Edit

Melyik rendelet írja elő a munkahelyi levegőre vonatkozó határértékeket?

Az, hogy a munkahelyi levegőben mennyi a megengedett légszennyező anyagok határértéke, törvényben rögzített (az 25/2000 EüM-SZMCS rendelet 1. számú melléklete szerint). Légszennyezettség mérése előtt elkérjük a vállalkozástól a biztonsági adatlapokat és a technológia pontos leírását. Ez alapján állapítjuk meg, hogy milyen anyagokra kell a vizsgálatot elvégezni.

*Expozíció:
a munkavállaló szervezetében a munkavégzés során, a foglalkozás gyakorlása közben vagy azzal összefüggésben a külön jogszabályban meghatározott biológiai határértékeket meghaladó koncentráció vagy mérték.*

A gyakorlatban hogy néz ki egy ilyen mintavétel?

A dolgozók sokszor furcsállják, amikor felszereljük rájuk a mintavételi eszközöket, de másképp nem lehet megoldani a pontos, személyre szabott levegőminta-vételt. Vagyis ez azt jelenti, hogy ott vesszük a mintát, ahol a munkavégzés folyik. Logikusan végiggondolva nem is lehetne másképp. A levegőminta-vétel időtartama minimum hat óra, ez idő alatt – felmérve a helyszíni körülményeket – többszöri mintavételre kerül sor. A levett minták mérési eredményéből számoljuk ki a dolgozó expozícióját. A vizsgálati jegyzőkönyvet a NAH által jóváhagyott minőségügyi dokumentáció szerint készítjük el. Figyelünk arra, hogy a kockázatértékelés készítésénél jól használható legyen a tartalma.

TUDTA?

A SYNLAB tagja a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetségének.

Expozíció: a munkavállaló szervezetében a munkavégzés során, a foglalkozás gyakorlása közben vagy azzal összefüggésben a külön jogszabályban meghatározott biológiai határértékeket meghaladó koncentráció vagy mérték.

Lehet tudni, hogy milyen betegségeket okozhat a nem megfelelő levegőminőség?

A levegő szennyeződése többféleképpen lehet ártalmas a dolgozó számára: szennyezheti a bőrt, irritálhatja a nyálkahártyát, akár károsítja a szemet. A legnagyobb károsodást a légutakon keresztül bejutó egészségkárosító hatású anyagok okozhatják. Az élettani folyamatokra gyakorolt hatás nagymértékben függ a szennyezőanyag koncentrációjától, egyéb más anyagokkal való reakciójától, a levegő páratartalmától, mozgásától. Ami a szervezetre gyakorolt hatását illeti, az mindig függ az egyéni ellenálló képességtől és érzékenységtől, és a dolgozó életmódjától.

A légszennyezettség-méréssel szorosan összefügg, hogy az expozícióban dolgozók vérében, vizeletében – a hivatkozott rendelet által előírt paraméterekre – ellenőriztetni kell a dolgozók légzőszervén, bőrén keresztül a szervezetbe került vegyi anyag által okozott változásokat. A SYNLAB-hálózatban működik akkreditált laboratórium ezen vizsgálatok végzésére is.

A munkaterület adottságaitól függően más vizsgálatokat is végeznek?

Az egyik leggyakrabban kért vizsgálat a munkahelyi zajmérés, a dolgozók zajexpozíciójának meghatározása. Egy másik fontos terület pedig a munkahelyi klímaméterek, vagyis a dolgozók hőterhelésének vizsgálata. A leggyakrabban persze az egyre sűrűbben előforduló kánikula időszakokban kérik ezt a vizsgálatot, olyan helyeken, ahol sugárzó hőnek vannak kitéve a dolgozók. De végeztünk már méréseket fűtési szezonban is. Klímaméréskor különböző hőmérsékletet, légsebességet és páratartalmat mérünk. Általában a megrendelő által megjelölt pontokon végezzük el a vizsgálatokat, óránként 4-5 alkalommal. A mért eredményekből meghatározzuk a vonatkozó rendelet és szabvány szerinti paramétereket. A negyedik terület, amit munkahelyeken méréssel ellenőrzünk, a belsőterületi megvilágítás.

Ki lehet jelenteni, hogy a munkáltatók ma már jobban odafigyelnek a dolgozóikra?

A tapasztalatunk az, hogy ahová minket hívnak, ott minden vonatkozó jogszabályt betartanak. Mi a magunk részéről minden helyszíni mérés során igyekszünk kellő tájékoztatást nyújtani, és szerencsére az ország lefedettségét tekintve is jó helyzetben vagyunk, vagyis sok helyen tehetjük meg ezt.

TEKINTSÜNK A JÖVŐBE! ÚJDONSÁGOK AZ ÉLELMISZER-ANALITIKAI ÜZLETÁGUNKBAN

Egy XXI. századi feltételrendszernek megfelelni kívánó modern laboratórium állandó fejlesztéseken dolgozik, még akkor is, ha a rutinvizsgálati paletta vagy a hagyományos módszerek használatán alapuló működés sokszor elfedi ezeket a törekvéseket. Az üzletfejlesztés természetes velejárója minden profitorientált vállalkozásnak, amely alól a SYNLAB sem kivétel.

Betekintést szeretnénk nyújtani az önök számára környezetanalitikai üzletágunk jövőbeli elképzeléseibe. Nyitott szemmel járva, sok konferencián, szakmai megbeszélésen és üzleti reggeliken tapasztalva az igényeket és a trendeket, hamarosan nagy lépést tehetünk előre.

Bátty Katinka SYNLAB-termékspecialista, élelmiszer-, mikrobiológiai szaktanácsadó segítségével készült az alábbi összeállítás.

ALLERGÉNEK ÉS MINDENMENTES TERMÉKEK

Mivel a mai világban egyre több a különböző allergiával és intoleranciával küzdő ember, és az egészséges életmód egyre fontosabbá válik, ezért ez egy kifejezetten érdeklődésre számot tartó vizsgálati csoportnak mondható, amelynek vizsgálati pályája felfelé ível és mindenképpen hasznos.

Az allergének mennyiségi feltűntetése jelenleg sem az európai uniós, sem pedig a magyar jogszabály szerint nem kötelező, csupán meglétük, illetve lehetséges jelenlétük kiírása szükséges. Mivel a SYNLAB rendkívül sokféle allergia- és intoleranciasztetet végez, így az élelmiszerek vizsgálata terén is jelentős szerep vár ránk.

A MINDEN- MENTES

az élelmiszereinkkel, étkezésünkkel kapcsolatban azt jelenti, hogy étünk minden olyan alap- és adalékanyag-tól mentes, ami érzékenységet, összeférhetlenséget, allergiát okozhat.

VITAMINOK

Szintén az előbbi vonalon haladva, a vitaminok vizsgálatára is nagy szükség van, és az előző csoporthoz társítva kifejezetten izgalmas. Élelmiszer-kémiai vizsgálatként érdekes felfedezéseket tehetünk, amelyek akár segíthetik a dietetikusok és élelmiszergyártók munkáját.

HÚSKÉSZÍTMÉNYEK HÚSTARTALOM-VIZSGÁLATA

Bizonyos húskészítmények valódi hústartalmára vonatkozó jogszabály-módosítás következtében merült fel a lehetőség, hogy a virsli és a párzsi valódi hústartalmának vizsgálata fontos terület a közeljövőben. Mindemellett pedig az Európai Unióban nincs egységesen elfogadott metódus az ilyen vizsgálatokra, mindegyik módszer bizonyos hozzávetőleges értékek számításán alapul.

TAKARMÁNYOK

Környezetanalitikai vizsgálati palettánk kiegészítéseként, valamint mert számos mezőgazdasági szakember számára fontos információ, tudományos előmunkákat végzünk a nemzetközi SYNLAB szakértőivel a takarmányvizsgálatok élelmiszer-kémiai és -mikrobiológiai tesztjeinek meghonosításán.

Bátty Katinka

MIT NEVEZÜNK GENETIKAILAG MÓDOSÍTOTT SZERVEZETEK- NEK? MI A GÉN- TECHNOLÓGIAI MÓDOSÍTÁS?

A genetikailag módosított szervezetek (röviden: GMO-k) olyan szervezetek, amelyekben a genetikai örökítőanyagot (DNS-t) mesterségesen átalakították úgy, ahogy az a természetben nem fordul elő.

KOZMETIKUMOK

A SYNLAB végez kozmetikai tesztekkel, azonban a kozmetikumok széles választékára és nagy piacára való tekintettel nagyobb figyelmet szentelünk ennek a területnek. Mind a kémiai elemek, mind pedig a mikrobiológiai vizsgálatok felkeltették néhány partnerünk érdeklődését.

KÖRNYEZETVÉDELMI TALAJMINTÁK

Agrártalajmintákkal rájuk vonatkozó kötelező teszteket is végzünk, de eddig kevésbé foglalkoztunk kifejezetten környezetvédelmi talajmintákkal. A nemzetközi SYNLAB nagy volumenű talajminta-feldolgozással foglalkozik, és a talajminták szállíthatósága miatt kitűnő feltételeket tudunk teremteni a vizsgálatok bevezetésére.

GMO TERMÉKEK

Az európai uniós tagállamok eltérő GMO-szabályozásai miatt ez a „harc” örökös lesz. Az idő előrehaladtával, a genetikai manipulációval foglalkozó cégek újabb termékei miatt, a vizsgálati paletta egyre csak bővül. Magyarországon is szükség van a vizsgálatra, főleg az ellenőrizetlen élelmiszerek piacán.

CSOMAGOLÓANYAGOK

Az élelmiszerekkel kapcsolatba kerülő csomagolóanyagok vizsgálatával foglalkozik ez a kérdéskör. A műanyagok elleni újkori harc valószínűleg arra fogja kényszeríteni a csomagolóanyag-piacot, hogy környezetbarát alternatívákkal álljanak elő. Ezért van nagy jelentősége egy ilyen vizsgálati lehetőségnek.

FERTŐTLENÍTŐSZEREK

Külön jogszabály vonatkozik a fertőtlenítőszer vizsgálatára és engedélyeztetésére, amelynek piaca itthon még elég kicsinek mondható. Elsősorban gomba- és baktériumölő hatáskörű vizsgálatára irányul a vizsgálati sor; ezek esetében beszélünk még a vírusok elleni hatásköréről is. Az 5-10 évente szükséges akkreditáció szabályozása komoly keretet ad.

FELÜLETHIGIÉNYIA

A jogszabályban történt változás miatt a köznyelvű hűtőszekrényekre vonatkozó ellenőrzés megváltozott, amit kevesen ismernek még az érintettek közül. Évi egyszeri alkalommal kötelező élelmiszer-, humán- és felület-higiéniai teszt elvégzésére van szükség a jogszabályban meghatározott feltételek alapján, akkreditált laboratórium bevonásával. Ez a vizsgálat már el is érhető a szolgáltatásaink között!

A TURIZMUS JELENE, AZ EGÉSZSÉGTURIZMUS JÖVŐJE

Nem kétséges, hogy hazánkban mindig is meghatározó volt a turizmus, a vonzerő, amelyet az itthoni tájak, a gyógyfürdő-kultúra és programok gyakorolnak mind a külföldi, mind a belföldi turistákra, cseppet sem halványult. Ennek ellenére nem lehet széttárt kezekkel várni a turistákat, aktív fejlesztéseket, folyamatos marketingtevékenységet igényel ez a gazdasági terület.

Szebeni Zsolt

A HAZAI TURIZMUS TÜKRÉBE NÉZVE

Semmi sem állandó, csupán a változás maga. Különösen igaz ez minden vendéglátással és szállodai szolgáltatással foglalkozó piaci szereplő számára. **Szebeni Zsoltot**, a Turizmus Kft. felelős kiadóját és tulajdonosát kérdeztük a jelenlegi helyzetről.

Tekintve az elmúlt évtized fejlesztéseit a turizmus területén, várható-e jelentős változás a közeljövőben?

Az elmúlt évek szálláshely-, attrakció- és egyéb, például közlekedési infrastruktúra-fejlesztései nyilvánvalóan hozzájárultak az ország vonzerejének növekedéséhez és a vendégforgalmi mutatók javulásához. A következő évekre pedig újabb, több százmilliárd forintos fejlesztéseket határozott el a turisztikai kormányzat. Ugyanakkor tudjuk, hogy senki nem indul útnak egy mégoly kényelmes szálloda vagy egy repülőtér kedvéért. A turisták desztinációban (város, térség, ország) gondolkodnak. Az igazi forgalomélénkítő megoldás az lesz, ha a tervezett térségi fejlesztések intenzív desztinációs marketinggel párosulnak.

Ön szerint melyek a legjellemzőbb trendek az európai turisták szemében? Vajon ugyanez tapasztalható hazánkban is?

A turisták mindenhol a világon, így Európában is elsősorban élményt keresnek. Ebben a tekintetben nem állunk rosszul, hiszen mind épített, mind természeti látnivalókban bővelkedünk, és az utóbbi években a gasztronómiai kínálatunk is felveszi a versenyt a legjobbakkal. Ráadásul az utóbbi hónapok, évek merényletei és az elhúzódozó háborús konfliktusok felértékeltek a biztonságot, így ebből a szempontból Magyarország szerencsére jó helyzetben van. Feltételezhető, hogy a beutazók számának növekedése mögött a biztonságos desztináció képe is fontos tényező.

A SZÉP-kártya használatának meghonosodása láthatóan fellendítette az iparágat. Van konkrét statisztika vagy tanulmány, ami ezt alátámasztja?

A SZÉP-kártyával kapcsolatban talán nem a „fellendítés” a leghelyesebb kifejezés, de a belföldi turizmus nagyon nagy bajban lenne nélküle. A nagyságrendileg 100 milliárd forint körüli éves SZÉP-kártya-költés a szálláshely és a vendéglátás területén nem több mint a teljes belföldi költés 20 százaléka, azonban elsősorban vidéken, jellemzően a gyógy-wellness szállodákban ez az arány a többszörösére is rúghat. Másként fogalmazva, míg Budapesten például ritkán kerül elő fizetéskor, vidéken jó néhány szálloda lehúzhatná a rolót, ha nem lenne SZÉP-kártya.

Mindig is népszerű volt ez a terület mint munkalehetőség. Mégis munkaerőhiány jellemző a turizmusra is.

Nagyon komoly a munkaerőhiány a turizmus területén is, és nem csak az idenyüzletekben, jellemzően a Balatonon. Ma már alig találnak képzett munkaerőt Budapesten is. A még meglévő szakemberek pedig, elsősorban a szakácsok és a felszolgálók, irreális jövedelemigénnyel lépnek fel. Ennek pedig olyan következménye is lehet, hogy a bérek előteremtéséhez árat kell emelni, viszont jelentős árszínvonal-emelkedés mellett az ország elveszítheti ár-érték arány előnyét a nemzetközi versenytársakkal szemben. A nagy kérdés, hogy például a bécsi vagy milánói árszínvonalon ugyanolyan népszerű maradhat-e Budapest. Mi szerethetjük elfogultan a magyar fővárost, de féltő, hogy a sokak által előre jelzett árszínvonal-emelkedés ütemével nem tud majd lépést tartani a fapados légitársaságok „legénybúcsús” közönségének „lecserelése” az ötcsillagos szállodákat megtöltő komolyzene-rajongó vendégekre.

dr. Ruszinkó Ádám

AZ EGÉSZSÉGTURIZMUSÉ LEHET A JÖVŐ

Az utóbbi évek turisztikai beruházásait tekintve észrevehető, hogy egyre kiemeltebb szerepet kap az egészséggel, valamint a gyógyászat több különböző ágával foglalkozó szállodák fejlődése. Érdeklődésünkre **dr. Ruszinkó Ádám**, a Magyar Egészségturizmus Marketing Egyesület elnöke, a turizmusért felelős korábbi helyettes államtitkár válaszolt.

Az egészségturizmus sok külföldit csalogat hazánkba. Ennek egyik oka az olcsóbb szolgáltatások, de láthatóan javul az ellátás színvonala mind az infrastrukturális feltételekben, mind a szakértelemben. Melyek a legnépszerűbb területek?

Az egészségturizmus egyes ágai valóban csalogatják a turistákat, ám sajnos még messze nem fedjük le a teljes igény minden érintett orvosi diszciplínáját. Fontos megjegyezni, hogy az egészségturizmus motivációi közül csupán az egyik és nem a legfontosabb tényező az ár, hiszen a leglényegesebb a szak tudás – ami egyben kezelendő az infrastruktúrával –, valamint a rendelkezésre állás. A desztináció kiválasztásánál döntő szerepe lett a közbiztonságnak is. A 2017-ben globálisan leggyakrabban igénybe vett beavatkozások listáján a plasztikai-rekonstrukciós műtétek, a fogászati beavatkozások, az elektív (kardiológiai, érsebészeti, ortopédiai, szemészeti) műtétek, az onkológiai ellátások, a fertilitás javítását célzó diagnosztikai vizsgálatok és beavatkozások, a menedzserszűrések, a komolyabb eszközigenyű diagnosztikai eljárások, valamint az ortopédiai rekonstrukciós műtétek szerepelnek. Hazánkban a fogászat, az esztétikai sebészet és az ortopédsebészet áll a dobogón.

TUDTA?

A SYNLAB pártoló tagja a Magyar Szállodák és Éttermek Szövetségének.

Hogyan oldják meg a szállodák az orvosi részlegük szakszerű felépítését, engedélyeztetését és a szak személyzet biztosítását? Van arra vonatkozó tapasztalat, hogy milyen jellegű akadályokba ütközhetnek?

Ma már Magyarországon egyre több szállodaüzemeltető alakít ki kapcsolatot közvetlen vagy közvetett módon egészségügyi szolgáltatókkal, amelyek a vendégek biztonságát hivatottak szavatolni. Már léteznek itthon is olyan piaci szereplők, amelyek kifejezetten az orvosi beavatkozást követően biztosítanak szállásszolgáltatást a külföldi betegek részére, biztosítva az egészségügyi szak személyzeti felügyeletet. Ami szinte unikális, az a hazai termál- és gyógyvizekkel is rendelkező, rehabilitációs szolgáltatásokat biztosító szállodalánccok jelenléte. A gyógyszállodákban az orvosi szolgáltatás elérhetősége sok évtizedes múltra tekint vissza, így az orvosi részleg szakszerű felépülése egyértelműen a piaci igényekre történő, megfelelő reakció. Természetesen szakhatóság szabályozza az orvosi rendelők kialakítására és szolgáltatásaik nyújtására vonatkozó feltételrendszereket, valamint ellenőrzi annak betartását. Ez az adott rendelő elhelyezkedésétől (szállodai, lakóparki stb.) független, a képviselt szakmán belül országosan egyező, de diszciplinánként heterogén. A szak személyzetet illetően már nagyobb kihívásokkal szembesülnek a szolgáltatók, megtalálásuk, megnyerésük és megtartásuk pontosan úgy működik, ahogy más, piaci környezetben működő iparágakban. Jelenleg humán erőforrás szempontból nem egyszerű a helyzet, sem az egészségügy, sem a turizmus területén.

Voltak-e arra vonatkozóan állami erőfeszítések, hogy kifejezetten az egészségturizmus területére vonatkozó képzéseket alakítsanak ki vagy bővítsék a meglévőket? Látható, hogy az ilyen jellegű szaktudás sokrétű ismeret igényel (egészségügyi ismeretek, nyelv, turizmus). Életszerű egy a területre szabott képzési rendszer megvalósítása?

Az orvos- és egészségügyi képzések témaköre döntően állami feladat, a turisztikai képzéseket jobban kell alakítania a szabadpiacnak. Jómagam azzal büszkélkedhetek, hogy az ország első egészségturizmus szakirányát indítottam el még a Heller Farkas Főiskolán 2003 szeptemberében. A képzés azóta is (jogfolytonosan) zajlik, 2009-től a Budapesti Kommunikációs Főiskolán, 2016-tól a Budapesti Metropolitan Egyetemen. Most fejezzük be a 15. tanévet! Mindig ez volt a legnagyobb szakirány, és a diploma meg-

szerezését követően az itt végzett gyógy- és wellness turisztikai szakemberek elhelyezkedési rátája is rendkívül kedvezően alakult az elmúlt másfél évtized során. A Metropolitan Egyetemnek van közös programja a Semmelweis Egyetemmel is, itt egészségügyi szervezők képzése zajlik, tehát erősebb az egészségügyi profil.

Elmondható tehát, hogy ezek a képzések életszerűek, piaci igény van rájuk, ami nem meglepő, hiszen az utóbbi évtizedek sikertörténetei általában több korábbi, hagyományos szakma metszéspontjain alakultak ki. Esetünkben az egészségügyi és turisztikai tudás ötvöződik, ami igencsak perspektivikus: a WHO kimutatása szerint a turizmus és az egészségügy együttesen 2022-re a világ vezető gazdasági szektora lesz.

Diagnosztikai szolgáltatásokkal – akár komplett laboratóriumi palettával – is bővülnek a szállodák nyújtotta lehetőségek. Miben nyújthatunk többet Magyarországon, amit egy nyugati országból érkező turista nem kap meg a hazájában?

Kényelmet. Ennél kissé bővebben úgy érdemes választ keresni a kérdésre, ha valamivel többet tudunk az adott nyugati országból érkező betegről. Egész pontosan, hogy melyik országból érkezik, valamint hogy milyen egészségügyi biztosítása van, milyen idős vagy akár milyen nemű. Ezek mind befolyásoló tényezők a korrekt válaszadáshoz.

Ám valóban, ha a páciens a diagnosztika, terápia, utókezelés folyamatából minél több szolgáltatást egy fedél alatt, hosszas várakozás nélkül igénybe tud venni, annál jobb. Jellemzően egy átlagos nyugati turista – aki a nyaralási időszakát össze tudja kötni egy teljes kivizsgálással, a nyaralásra, pihenésre, kikapcsolódásra szánt idejéből csupán pár órát szeretne erre fordítani –, mindenképpen az otthon megszokott szaktudást élvezheti, ám az otthoninál lényegesen olcsóbban és nagyobb kényelemben.

SYNLAB

MINDEN, AMI LABOR

Teljeskörű labordiagnosztikai szolgáltatások humámdiagnosztikai és környezetanalitikai területen!

- Élelmiszer- és takarmányvizsgálatok
- Talaj- és növényvizsgálatok
- Víz, Legionella és környezethigiéniai vizsgálatok
- Humámdiagnosztikai vizsgálatok

EGÉSZSÉGET ÉS GYÓGYTURIZMUST TÁMOGATÓ HUMÁNDIAGNOSZTIKAI MEGOLDÁSOK

Kapcsolatfelvétel:

Szádóczki Krisztina | +36 30 228 8179
krisztina.szadoczki@synlab.com

www.synlab.hu